

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра слов'янської філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри СФП

В.Я. ЗВИНЯЦКОВСЬКИЙ

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДПП 2.2.1. Практикум російсько-українського перекладу та редагування

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Філологія. Переклад (українська, російська, польська)

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 035 Філологія. Переклад (українська, російська, польська)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація 035. 03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)

(назва спеціалізації)

факультет грецької філології та перекладу

(назва факультету)

Робоча програма Практикум російсько-українського перекладу та редагування для студентів
(назва навчальної дисципліни)

ОПП «Переклад (українська, російська, польська)» за напрямом підготовки 035 Філологія,
спеціальністю 035.03 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)

Розробники:

Т. М. Нікольченко, к. філол. н., доцент, доцент кафедри слов'янської філології та перекладу

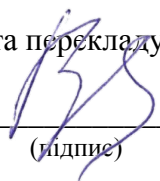
Н. А. Гайдук, к. філол. н., доцент кафедри слов'янської філології та перекладу

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри слов'янської філології та перекладу

Протокол від «27» серпня 2020 року, № 1

Завідувач кафедри
слов'янської філології та перекладу

(підпис)

(В. Я. Звиняцковський)
(прізвище та ініціали)

© Нікольченко, 2020 рік
© Гайдук, 2020 рік
© МДУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
	Напрямок підготовки <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійний напрям): <u>Переклад (українська, російська, польська)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
Індивідуальне науково-дослідницьке завдання: <i>Виконання перекладу спеціалізованого тексту</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: Бакалавр	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		40 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		79 год.	
		Індивідуальні завдання: 1 год.	
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40% аудиторних занять, самостійної роботи – 50%, індивідуальної роботи – 10%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: прищепити студентам навички практичного перекладу з української мови на російську, ознайомити з основними особливостями перекладу тих чи інших текстових жанрів.

Завдання курсу:

- ознайомитися з різними текстовими жанрами;
- виділити основні особливості перекладу певних текстових жанрів;
- використовувати отримані знання на практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- принципи доперекладацького аналізу тексту будь-якого текстового жанру;
- основні етапи доперекладацького аналізу тексту;
- основні усні текстові жанри та їхні особливості;
- основні письмові текстові жанри та їхні відмінні особливості.

Студент повинен **вміти:**

- виконувати доперекладацький аналіз тексту будь-якого заданого текстового жанру;
- виконувати доперекладацький аналіз, а також перекладацький аналіз тексту на задану тематику;
- працювати з усними текстовими жанрами, виконувати синхронний та послідовний російсько-український переклад;
- працювати з письмовими текстовими жанрами, виконувати їхній російсько-український переклад, зберігаючи основні риси стилю;
- працювати з двомовними словниками.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1.

Переклад усних текстових жанрів

Тема 1. Доперекладацький аналіз тексту

Поняття доперекладацького аналізу тексту. Основні етапи доперекладацького аналізу тексту: збір зовнішніх відомостей про текст, визначення джерела і реципієнта, склад інформації, її щільність, комунікативне завдання, мовний жанр. Особливості аналізу при перекладі з близькоспорідненого мови.

Тема 2. Освоєння усних текстових жанрів на практиці перекладу

Переклад інтерв'ю, основні особливості даного усного мовного жанру. Переклад переговорів, дискусії: базова термінологія і принципи перекладу. Переклад публічної промови. Переклад декларації та маніфесту.

Змістовий модуль 2

Переклад письмових текстових жанрів

Тема 1. Засвоєння письмових текстових жанрів на практиці перекладу

Переклад наукових і технічних текстів. Переклад підручника. Переклад інструкції. Переклад енциклопедичної статті. Переклад ділового листа. Переклад документів фізичних та юридичних осіб. Переклад траурного інформаційного тексту. Переклад есе. Переклад мемуарів. Переклад науково-популярного тексту. Переклад юридичного тексту. Переклад музикознавчого тексту. Переклад мистецтвознавчого тексту. Переклад філософського тексту. Переклад тексту проповіді. Переклад рекламного тексту. Переклад афоризмів, прислів'їв, приказок. Переклад художнього тексту. Переклад поезії.

Тема 2. Закріплення навичок з перекладу основних письмових жанрів

Переклад науково-популярних текстів. Переклад текстів наукового стилю. Труднощі перекладу технічної літератури та енциклопедичних статей. Особливості перекладу юридичних та ділових текстів. Публіцистика. Особливості стилю і труднощі перекладу. Адаптований текст підручника: проблеми і пошуки перекладацького рішення. Художній текст як синтез всіх функціональних стилів мови.

Модуль 2

ІНДЗ. Виконання перекладу спеціалізованого тексту.

4. Структура навчальної дисципліни

Названия змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Переклад усних текстових жанрів												
Тема 1. Доперекладацький аналіз тексту			10			30						

Тема 2. Засвоєння усних текстових жанрів у практиці перекладу			20			30							
<i>Разом за змістовим модулем</i>			30			60							
Змістовий модуль 2. Переклад письмових текстових жанрів													
Тема 3. Засвоєння письмових текстових жанрів у практиці перекладу			5			10							
Тема 4. Закріплення навичок перекладу основних письмових жанрів			5			9							
<i>Разом за змістовим модулем</i>			10			19							
Усього годин	119		40			79							
Модуль 2													
ІНДЗ	1	-	-	-	1	-							
Усього годин	120		40		1	79							

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
1.	Перекладацький аналіз – загальні зауваження і пропозиції. Доперекладацький аналіз тексту	4
2.	Особливості усних жанрів. Засвоєння текстових жанрів при усному перекладі. Інформаційне повідомлення. Декларація і маніфест	4
3.	Інтерв'ю. Переговори, дискусія. Особливості перекладу	4
4.	Публічна промова. Основні принципи синхронного перекладу	4
5.	Науковий і технічний тексти. Переклад тексту підручника	4
6.	Особливості перекладу текстів інструкції. Компресія як основний засіб при перекладі енциклопедичної статті	4
7.	Переклад ділового листа. Документи фізичних та юридичних осіб	4
8.	Газетно-журнальний інформаційний текст. Траурний інформаційний текст	4

9.	Есе (художня публіцистика). Особливості перекладу	4
10.	Основні принципи перекладу мемуарів	4
11.	Науково-популярний текст. Принципи перекладу специфічної термінології	
12.	Юридичний текст. Основні особливості перекладу даного типу тексту	
13.	Музикознавчий текст. Мистецтвознавчий текст	
14.	Філософський текст. Проповідь	
15.	Особливості перекладу рекламного тексту	
16.	Афоризми, прислів'я, заголовки	
17.	Художній текст – передача часової дистанції і рис літературного напрямку. Передача індивідуального стилю автора в художньому тексті	
18.	Переклад поезії	
19.	Переклад науково-популярних текстів	
20.	Переклад текстів наукового стилю	
21.	Труднощі перекладу технічної літератури і енциклопедичних статей	
22.	Особливості перекладу юридичних та ділових текстів	
23.	Публіцистика. Особливості стилю та труднощі перекладу	
24.	Адаптований текст підручника: проблеми і пошуки перекладацького рішення	
25.	Художній текст як синтез всіх функціональних стилів мови	
	Усього	40

6. Самостійна робота

№ п/п	Назви тем	Кількість годин
1.	Доперекладацький аналіз тексту	20
2.	Перекладацький скоропис	50
3.	Письмові текстові жанри	9
	Всього	79

7. Індивідуальні завдання

- виконання перекладу фахового тексту обсягом 5000 знаків (за вибором студента) – 3-й семестр;
- виконання перекладу фахового тексту обсягом 10000 знаків (за вибором студента) – 4-й семестр;
- виконання перекладу фахового тексту обсягом 10000 знаків (за вибором викладача) – 5-й семестр.

8. Методи навчання

Конспекти лекцій, підручники, конспектування навчальних посібників з метою підготовки до семінарських занять, дискусії, виконання усних синхронних і послідовних перекладів заданих текстових жанрів, виконання письмового перекладу писемних текстових жанрів з урахуванням індивідуальних особливостей і проблем кожного з них, виконання індивідуального науково-дослідного завдання (переклад фахового тексту за вибором студента).

9. Критерії оцінювання

Підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання основної літератури у визначеному обсязі, вибіркоче знайомство з додатковою літературою, оцінюються знання питань практичного заняття, повнота їх викладу, до уваги береться також активність студентів під час занять, участь у дискусіях, виконання завдань до семінарів.

Реферат оцінюється за повноту розробки проблеми, знання й використання наукових джерел з теми, логічність побудови роботи, володіння методологією дослідження, новизну вирішення проблеми, самостійність і творчість при виконанні роботи, стиль викладу, оформлення (план, посилання, висновки, список використаної літератури, використання текстів оригіналів та ін.).

Під час модульного чи підсумкового контролю враховуються знання студентами питань курсу, обов'язкових та додаткових джерел, ключових теоретичних понять, повнота відповіді, розуміння матеріалу, аргументованість відповіді, підтвердження теоретичних положень літературними фактами, вміння й навички аналізу творів у літературному контексті.

Високий рівень досягень студента (А, відмінно, зараховано, 90-100)

Студент вільно володіє матеріалом, розуміє перебіг і взаємопов'язаність явищ літературного процесу, володіє навичками цілісно-комплексного аналізу літературного твору, виявляє творчі здібності, самостійно оцінює окремі літературні явища, показує знання різних джерел інформації (науково-критичної, монографічної літератури), творчо використовує дібраний

матеріал, наводить приклади, аргументує власні судження з опорою на художні тексти.

Достатній рівень досягень студента (BC, добре, зараховано, 75-89)

Студент володіє матеріалом і навичками цілісного аналізу літературного твору, дає визначення літературного явища з посиланням на текст, наводить приклади на підтвердження певних суджень, добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку, вміє систематизувати набуті знання, грамотно їх викласти, припускає незначні граматичні та фактичні помилки.

Середній рівень досягень студента (DE, задовільно, зараховано, 60-74)

Студент володіє матеріалом, відтворює незначну його частину, дає визначення літературного явища без посилання на текст, імена, приклади; студент володіє окремими навичками аналізу літературного твору (образу, явища тощо), припускає граматичні та фактичні помилки.

Низький (FX, F, незадовільно, не зарахов., 35-59, 1-34)

Студент відтворює матеріал на елементарному рівні або не відтворює його взагалі; називає окремі літературні твори чи явища, не усвідомлюючи їхнього змісту; припускає грубі помилки у відповіді або не дає правильної відповіді на питання.

10. Засоби оцінювання

Оцінювання практичних робіт, контроль самостійної роботи студентів, модульна контрольна робота, тестування.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

3-й семестр, вид контролю – залік

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 1-2							
ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	МК	ІНД
16				20					24	40	100

4-й семестр, вид контролю – екзамен

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль №2											

ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	МКР	ІНДЗ	
36									24	40	100

5-й семестр, вид контролю – екзамен

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
Змістовий модуль №2											
ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	МКР		ІНДЗ		
28							27	45	100		

6-й семестр, вид контролю – зачет

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
Змістовий модуль №2											
ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	ПР	МКР		ІНДЗ		
28							27	45	100		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи та практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

12. Інструменти, обладнання, та програмне забезпечення

Конспекти лекцій, підручники, хрестоматії, підготовлені до редагування тексти, тексти для усного синхронного чи послідовного перекладу, методичні рекомендації з російсько-українського перекладу, стислі презентації наочного матеріалу.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. **Алексеева И. С.** Профессиональный тренинг переводчика: Учеб. пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И. С. Алексеева. – СПб.: Союз, 2003. – 334 с.
2. **Александрова Е. П.** Основы стилистики и редактирования / Е. П. Александрова. – М.: Просвещение, 1990. – 230 с.
3. **Гак В. Г.** Теория и практика перевода. Франц. яз. / В. Г. Гак, Б. Б. Григорьев. – М.: «Интердиалект +», 1999. – 237 с.
4. **Іванченко Р. Г.** Літературне редагування / Р. Г. Іванченко. – К.: Вища школа, 1993. – 368 с.
5. **Карташкин А. М.** Художественное редактирование / А. М. Карташкин. – К.: Освита, 1988. – 167 с.
6. **Комиссаров В. Н.** Лингвистика перевода / В. Н. Комиссаров. – М.: Прогресс, 1974. – 218 с.
7. **Комиссаров В. Н.** Слово о переводе / В. Н. Комиссаров. – М.: Прогресс, 1973. – 379 с.
8. **Латышев Л. К.** Курс перевода: Эквивалентность перевода и способы её достижения / Л. К. Латышев. – М.: 1991. – 248 с.
9. **Латышев Л. К.** Технология перевода / Л. К. Латышев. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. – 452 с.
10. **Ломакина Е. Н.** Редактирование. Основные «хитрости» профессии переводчика / Е. Н. Ломакина. – М.: Просвещение, 1994. – 280 с.
11. **Мучник Б. С.** Основы стилистики и редактирования / Б. С. Мучник. – Ростов н/Д: Изд-во «Феникс», 1997. – 480 с.
12. **Партико З. В.** Загальне редагування: нормативні основи / З. В. Партико. – Львів: Афіша, 2001. – 416 с.
13. **Різун В. В.** Літературне редагування / В. В. Різун. – К.: Либідь, 1996. – 240 с.
14. **Сикорский Н. М.** Теория и практика редактирования / Н. М. Сикорский. – М.: Высшая школа, 1990. – 328 с.
16. **Федоров А. В.** Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы) / А. В. Федоров. – М.: Высшая школа, 1983. – 542 с.

Інформаційні ресурси

1. **Владимирова В. Г.** К проблеме об обучении межкультурной коммуникации с использованием аутентичных пособий. – В. Г. Владимирова. – Режим доступа: <http://rudocs.exdat.com/docs/index-3429.html?page=11>

- 2. Компаниченко В. В.** Некоторые семантические проблемы перевода. – В. В. Компаниченко. – Режим доступа: <http://rudocs.exdat.com/docs/index-3429.html?page=11>
- 3. Лазарева О. П.** Обучение переводу для делового и профессионального общения. – О. П. Лазарева. – Режим доступа: <http://rudocs.exdat.com/docs/index-3429.html?page=11>
- 4. Мигولاتьева И. В.** Теория перевода (курс лекций). – И. В. Мигولاتьева. – Режим доступа: <http://web-local.rudn.ru/web-local/prep/tj/index.php>
- 5. Нелюбин Л. Л., Князева Е. Г.** Переводческая лингводидактика: учебно-методическое пособие. – Л. Л. Нелюбин, Е. Г. Князева. – Режим доступа: http://fictionbook.ru/author/kollektiv_avtorov/perevodovedcheskaya_lingvodidaktika_uche/read_online.html?page=1

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри слов'янської філології та перекладу протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)
підпис (прізвище та ініціали)

№ з/п	№ та зміст пункту, до якого внесені зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача